

Spis treści

Uwagi wstępne	7
Słownik odapelatywnych nazwisk Polaków	
Postać artykułu hasłowego	16
Wykaz kwalifikatorów, skrótów i znaków	17
Słownik	19
Literatura	307

Podstawa materialna dowodów pochodzi z kartoteki, którą sporządził autor, opierając się na publikacjach rocznikowych do dyrektorów szkół podstawowych w latach 1960–1969 przez Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Opolu, a później Katedrę Języka Polskiego Uniwersytetu Wrocławskiego kierowaną przez S. Roguskiego, inicjatora tych badań. Niezależnie od tego Słownik i Podstawa oparli się na danych wygłoszonych przez: Kozłowskiego, Opalskiego, Szczepanickiego, Wrocławskiego i Zimowskiego. Nie objęto jednak również badań powyższych pięciu badaczy młodzieży, gdyż w tych regionach Polski i w danych archiwalnych dokonywały się największe zmiany ludności po II wojnie światowej i najbardziej zmienił się ich skład etniczny.

Dość szeroko użyłono bogaty materiał badawczy, obejmujący trzy podstawowe klasy antropimorfów: imiona, nazwiska oraz przymiotniki i połączona z tymi nazwami, głównie wsi, osad i przysiółków.

1. Wpółnocnie nazwisko jest dobrem osobistym każdego człowieka, słusznym prawie jak inne jego dobra, jest także dziedziną oraz sferą, wzbudzającą w nas zaniepokojenie i odpowiedzialność, a tymczasem jego dowodem jest historia.

Wielu pamiata, że wyraz nazwisko jest obcy w języku polskim od 1945 r. i zastąpił go, co wyraz popularny (był synonimem apelatywu), co do którego możemy pogawiać się dopiero w XX w. Termin nazwisko nie stanowił przez to trudności dość krótko. Wykorzystano na ten temat prace m.in. Bobala, 1946: 19, Rymsa, 1991: 22–23, 1999: XXV–XXXI czy Kalina, 1998: 12.

Można powiedzieć, że do końca XIX w. nie było jednoznacznie określona ta dziedzinna nazwanie człowieka. Tak o tym pisał K. Ty-